Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 23 (714) • Пятніца, 21 чэрвеня 1968 г. • Год выдання XXI Цана 2 кап.

Ні дома ў інтэрнаце, ні ў вучэбнай аўдыторыі і нават у ціхім скверы не дае студэнтам спакою экзаменацыйная сесія.

Фота І. Аскіркі.

АПОШНЯЕ ВЫПРАБАВАННЕ

Чырвоныя макі і ружы ўпрыгожваюць стол дзяржаўнай камісіі. У кабінеце друку абставіны сур'ёзнай напружанасці і адказнасці. Тут ужо другі дзень студэнты - выпускнікі аддзялення журналістыкі завочнага факультэта здаюць адзін з самых складаных і цікавых экзаменаў — гісторыю ...шавіцкага друку.

У суровых умовах падполля нараджалася газетнае слова, каб данесці да прыгнечанага народа ідэі марксізма, разбудзіць у ім свядомы кірунак рэвалюцыйнай барацьбы, даказаць нецярпімасць царызма і магчымасць пабудовы новага грамадства.

Першыя вынікі парадавалі і дзяржаўную камісію і саміх выпускнікоў. На самыя складаныя пытанні палітычнай барацьбы, пытанні з гераічнага і мужнага жыцця У. І. Леніна, публіцыстаў яго школы студэнты даюць грунтоўныя адказы. Віктар Пятрушын, Мікола Латыш здаюць свой апошні экзамен выдатна. Тамара Новікава і многія іншыя атрымліваюць добрыя адзнакі.

Адным з важных і складаных фактараў экзамена з'яўляецца вывучэнне вялікай літаратурна-публіцыстычнай спадчыны Леніна, Лепяшынскага, Луначарскага, Альмінскага — усіх тых, хто стаяў каля вытокаў партыйнай публіцыстыкі, хто распрацоўваў і праводзіў у жыццё тэорыю сацыялістычнай рэвалюцыі, хто адстойваў марксізм у барацьбе з апартунізмам у Расіі і на міжнароднай арэне.

У білеты экзамена ўключана шмат пытанняў па вывучэнню публіцыстычнага майстэрства ленінскіх работ. Для пачынаючага журналіста гэта пастаянная школа газетнай працы.

Члены камісіі дэкан факультэта журналістыкі Р. В. Булацкі, загадчык кафедры журналістыкі ВПШ Напрэеў, дактары гістарычных навук В. А. Пыжкоў і А. Е. Жураў высока ацанілі веды дырэктара музыкальнай школы Вікенція Куніцкага. Грунтоўна падрыхтаваўся да экзамена былы аграном, а цяпер намеснік рэдактара раённай газеты Уладзімір Смоляр.

— У асноўным да свайго апошняга экзамена студэнты падрыхтаваліся добра, — сказаў Р. В. Булацкі, — гэта як бы апошняя праверка не толькі ведаў выпускнікоў, але і праверка іх ідэйна-палітычнай загартоўкі. І вельмі прыкра, што не ўсе рыхтаваліся да экзамена сур'ёзна...

Сапраўды не ўсе вытрымалі апошняе выпрабаванне. Хана Гарохава атрымала нездавальняючую адзнаку. Тым не менш у светлым зале кабінета друку адбываецца ўрачысты акт, які будуць заўсёды з пяшчотным сумам успамінаць людзі, што назаўсёды пакідаюць сцены універсітэта, студэнцкія хваляванні і радасці, людзі, якіх У. І. Ленін заклікаў «пісаць гісторыю сучаснасці».

С. АЛЕГАЎ.

СПРАВАЗДАЧА ХІМІКАЎ

Сесія ў самым разгары, але вось весткі аб выніках экзаменаў цяжка здабыць на хімфаку нават у дэканаце. Маўляў, выкладчыкі носяць з сабой экзаменацыйныя ведамасці. Таму мы вырашылі ўзяць факты непасрэдна на экзамене. На шчасце, доўга шукаць не прыйшлося.

Дацэнт Галіна Ігнатаўна Васільева прымала экзамен па неарганічнай хіміі ў студэнтаў першага курса.

За сталамі, на якіх многа кветак, рыхтуюцца да адказу студэнты, выкладваюць на чыстую паперу свае думкі, тое што чыталі, тое, што запісвалі раней. Яны ўсе задуменыя, не звяртаюць увагі ні на кветкі, ні на яркае чэрвеньскае сонца.

Амаль усе ў групе праэкзаменаваны, і можна было зрабіць некаторыя вывады. Галіна Ігнатаўна называе прозвішчы тых, каму толькі што паставіла ў залікоўку «выдатна». Гэта студэнты Г. Пятроўскі, Е. Рагоцкая, М. Пяцігораў. А. Белановіч.

— У гэтым семестры студэнты пятай і шостай груп першага курса падрыхтаваліся да экзамена па неарганічнай хіміі значна лепш,—гаворыць Г. І. Васільева.—І першы экзамен па фізіцы яны здалі няблага. Можна спадзявацца, што гэтыя групы летнюю сесію закончаць з лепшымі вынікамі, чым першую, зімовую.

Эдуард Веніямінавіч Паваркоў, які нядаўна прымаў экзамен па аналітычнай хіміі ў студэнтаў другога курса хімфака, таксама задаволены адказамі. Усяго здавалі 287 чалавек. З гэтага ліку 80 атрымалі «выдатна» і толькі чатыры «нездавальняюча». Лепшыя адзнакі атрымалі студэнты В. Баранава, Н. Самахвалава, А. Скрыпчанка і многія іншыя.

А. САГАЎ.

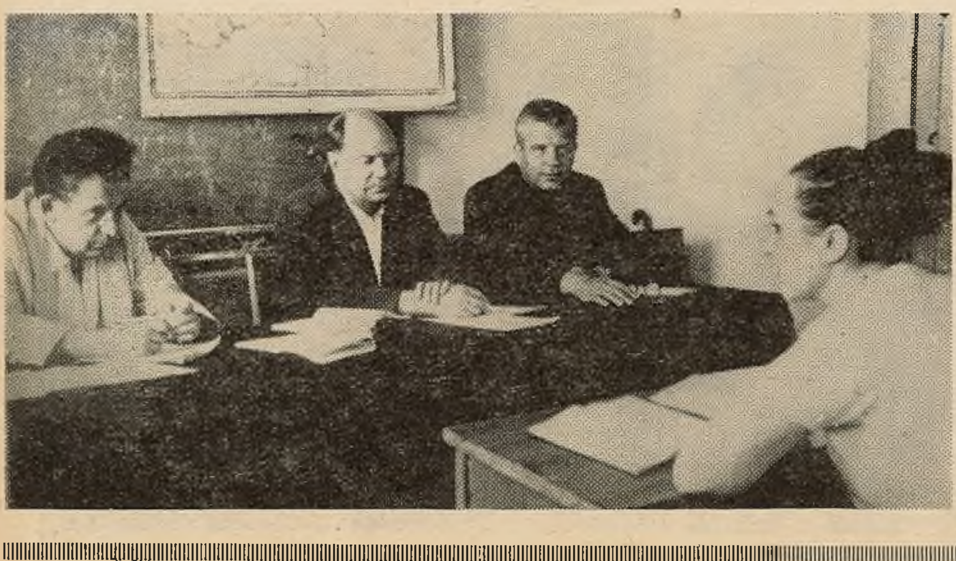

У розных кутках Беларусі знойдуць прымяненне сваім ведам маладыя спецыялісты.

Перад дзяржаўнай камісіяй давалі справаздачу нядаўна выпускнікі юрыдычнага факультэта.

Цяпер пуцёўка ў працоўнае жыццё атрымана.
Фота І. АСКІРКІ.

ГАРТАЮЧЫ СТАРОНКІ ДЫПЛОМНЫХ

НЕЎМІРУЧЫ ДУХ САЛІДАРНАСЦІ

У гісторыі нашай Радзімы ёсць нямала цудоўных старонак, упісаных магутным рухам пралетарскай салідарнасці. Адна з іх паўстае перад вачыма, калі знаёмішся з дыпломнай работай студэнта-завочніка філасофскага аддзялення нашага універсітэта Віктара Іванавіча Колесава. Прадметам яго даследавання стала развіццё форм інтэрнацыянальнай салідарнасці працоўных у сумеснай барацьбе народаў Савецкай Расіі і Германіі за перамогу сацыялістычнай рэвалюцыі ў 1917—1922 гадах.

Аўтар на працягу некалькіх год захоплена працаваў над гэтай тэмай, вывучыў вялікую колькасць матэрыялаў. У час службы ў радах Савецкай Арміі на тэрыторыі ГДР В. І. Колесаў працягваў свае пошукі ў нямецкіх бібліятэках, азнаёміўся з некаторымі архіўнымі матэрыяламі. Каб выкарыстаць навейшыя даныя, дыпламант пераклаў з нямецкай мовы трэці том «Гісторыі нямецкага рабочага руху» аб'ёмам у 450 старонак. Сустракаючыся з былымі чырвонагвардзейцамі і чырвонаармейцамі, ветэранамі нямецкага рабочага руху, ён зрабіў цікавыя запісы, якія затым выкарыстаў у дыпломнай рабоце.

Гартаючы старонкі гэтага цікавага даследавання, мы з хваляваннем і гонарам учытваемся ў радкі, якія гавораць аб прыцягваючай сіле пралетарскай рэвалюцыі, аб вялікім інтэрнацыянальным братэрстве лепшых прадстаўнікоў розных народаў.

«... Тысячы грамадзян Германіі ўжо ў першыя дні Кастрычніцкай рэвалюцыі са зброяй у руках змагаліся плячом к пляча з працоўнымі Расіі за перамогу Савецкай улады. Чырвонаармеец Ганс Манхарт удзельнічаў у штурме Зімняга, там жа, у Петраградзе, вызначыўся ў баях супраць юнкераў Франц Клінгер. Сярод паўстанцаў-рабочых Уладзівастока быў селянін з Потсдама Эрнст Радон... У Барнауле ў ліку чырвонагвардзейцаў, што ўстанаўлівалі Савецкую ўладу, быў 25-гадовы нямецкі ваеннапалонны Отта Морыц». На барыкадах Луганска мужна змагаўся з белаказакамі Густаў Фольгман. Храбрым салдатам паказаў сябе Марцін Дэкерт. Пазней за актыўны ўдзел у баях супраць белагвардзейцаў і іншаземных інтэрвентаў яму было прысвоена ганаровае званне «Чырвоны кулямётчык». Да гэтай пары працоўныя беларускага горада Слуцка памятаюць чырвонагвардзейца Альфрэда Барке, які вызначыўся не толькі ў Слуцку, але і ў іншых месцах Беларусі... Цікавым з'яўляецца даследаванне аўтарам новых форм пралетарскай салідарнасці, народжаных іменна ў першай пераможнай сацыялістычнай рэвалюцыі, і іх развіццё аж да нашых дзён.

Адзначаючы навуковую каштоўнасць працы, рэцэнзенты аднадушна рэкамендавалі яе да апублікавання.

У водгуку на дыпломную работу студэнта ўдзельнік Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і грамадзянскай вайны на Беларусі Альфрэд Адольфавіч Барке, узнагароджаны ў мінулым годзе ордэнам Чырвонай Зоркі, піша: «...Лічу, што даная работа адкрые невядомую старонку ў разгортванні грамадзянскай вайны на тэрыторыі Беларусі.

Вывучэнне гэтай тэмы... паслужыць умацаванню дружбы і ўзаемаразумення паміж двума нашымі брацкімі народамі — нямецкім і Савецкай Беларусі..., умацаванню і далейшаму развіццю пралетарскай салідарнасці паміж нашымі народамі».

А. НІКОЛЕНКА.

СЕСІЮ ПРАЦЯГВАЮЦЬ ЗАВОЧНІКІ

Пытанні падрыхтоўкі спецыялістаў без адрыву ад вытворчасці ва універсітэце знаходзяцца пад пастаянным кантролем Вучонага савета і рэктарата, кафедр і грамадскіх арганізацый універсітэта. Важна адзначыць, што, нягледзячы на вялікую перагружанасць вучэбных памяшканняў, зімовая экзаменацыйная сесія прайшла арганізавана, пры вялікай яўцы студэнтаў (94 працэнты на трэціх-чацвёртых курсах, 99 — на шостых). Лекцыі для завочнікаў па ідэйна-палітычнай накіраванасці, навуковасці і методыцы адпавядаюць запатрабаванням вышэйшай школы. Высокі ўзровень вучэбных заняткаў забяспечваецца прыцягненнем на завочны факультэт кваліфікаваных і вопытных выкладчыкаў. У бягучым навучальным годзе з завочнікамі працавалі і будуць працаваць у летнюю сесію 407 штатных выкладчыкаў, у тым ліку 32 дактары навук, прафесары, 206 кандыдатаў навук, дацэнтаў. Колькасць пагадзіннікаў з году ў год памяншаецца. Калі ў мінулым навучальным годзе іх было 125, то цяпер 35.

Разам са станоўчымі фактамі, якія характарызуюць падрыхтоўку кадраў па завочнай сістэме, неабходна адзначыць і цэлы шэраг недахопаў у пастаноўцы завочнай адукацыі.

Значная частка студэнтаў-завочнікаў несвоечасова выконвае вучэбны план і займаецца толькі на здавальняюча. Нізкая паспяховасць (57,2 працэнты) і высокі працэнт адсеву заўважаецца на матэматычным аддзяленні. Камісія Міністэрства вышэйшай адукацыі адзначыла несур'ёзныя адносіны асобных кафедр матэматычнага факультэта да падбору выкладчыцкіх кадраў для работы з завочнікамі. У некаторых выпадках чытанне лекцыйных курсаў даручаецца менш вопытным выкладчыкам, заўважаецца цякучасць кадраў, якія працуюць са студэнтамі-завочнікамі, у прыватнасці, на кафедры геаметрыі, і ў гэтым годзе на кафедры матэматычнага аналізу.

Кафедры ўсё яшчэ недастаткова займаюцца кантролем за самастойнай працай студэнтаў у міжсесійны перыяд. У некаторых выпадках парушаюцца тэрміны рэцэнзіравання кантрольных і курсавых работ (кафедра дыямата, беларускай мовы і літаратуры). Якасць рэцэнзій асобных выкладчыкаў выклікае жаданне лепшага.

Поспех завочнага навучання ў вялікай ступені залежыць ад забяспечанасці студэнтаў патрэбнай літаратурай, метадычнымі дапаможнікамі. Па-ранейшаму бібліятэка універсітэта па некаторых дысцыплінах не мае дастатковай колькасці вучэбнай літаратуры і не забяспечвае кожнага студэнта поўным камплектам неабходных падручнікаў. Некаторыя кафедры мала клапоцяцца аб выданні вучэбна-метадычных матэрыялаў па курсах, якія чытаюцца на кафедрах, і не працуюць над выданнем вучэбна-метадычных матэрыялаў сваімі сіламі. Не усімі загадчыкамі кафедр здзяйсняецца кантроль за якасцю вучэбных заняткаў, што праводзяцца студэнтамі-завочнікамі. Няма пакуль што яшчэ пэўнай заклапочанасці аб бытавым уладкаванні студэнтаў - завочнікаў у час экзаменацыйных сесій, аб своечасовым уладкаванні іх у інтэрнатах, наладжванні харчавання і г. д.

Завочнае навучанне — адна з важных форм падрыхтоўкі без адрыву ад вытворчасці спецыялістаў для народнай гаспадаркі, навукі і культуры. Таму універсітэт і яго органы, грамадскія арганізацыі павінны пастаянна ўдзяляць яму належную увагу, аказваць завочнікам дзейсную дапамогу.

М. ДРАКО,
в. а. дэкана завочнага факультэта,
М. МАЙРАКАЎ,
нам. дэкана.

НІ ПУХА, НІ ПЯРА!

Гэта традыцыйнае студэнцкае выслоўе прагучала ў апошні раз для студэнтаў-выпускнікоў факультэта журналістыкі. З такімі словамі дэкан факультэта журналістыкі Р. В. Булацкі ўручаў дыпломы маладым спецыялістам. Цяпер ужо былыя студэнты шчыра павіншавалі адзін аднаго з прысваеннем кваліфікацыі—журналіст.

Узрушаныя і шчаслівыя падыходзяць да стала Святлана Сазонава, Пётр Лабока, Уладзімір Вялічка, Віктар Захарчук, Слава Дашкевіч, Уладзімір Гулевіч і многія іншыя.

А. КАНАПЕЛЬКІН.

НА ПРАВЕРЦЫ—ВЕДЫ

У гэты дзень абітурыенты філасофскага аддзялення здавалі свой галоўны прадмет — гісторыю. Экзаменатары Ніна Антонаўна Гусакова і Юрый Іосіфавіч Драгун, уважліва слухаюць адказы на пытанні білета, цярпліва стараюцца высветліць ступень ведання прадмета. На жаль, першыя экзаменаваныя з групы № 14 не радуюць адказамі. Адчуваецца няўменне аналізаваць гістарычныя падзеі, выяўляецца недастатковае веданне фактычнага матэрыялу, блытаюцца даты і нават эпохі. Часам прасцейшае пытанне ставіць абітурыента ў тупік. Так, не дачакаліся экзаменатары адказу на пытанне аб пачатку рэвалюцыі 1905 года. Хлопец, якому было пастаўлена пытанне, не змог успомніць дату Крывавай нядзелі. Знайшлася і такая абітурыентка, што не магла адказаць, калі нарадзілася Савецкая Беларусь. Гэта, вядома, не тыпічныя прыклады. Тыя, хто меў сур'ёзны намер паступіць ва універсітэт, добра падрыхтаваліся. Выдатныя адзнакі атрымалі М. Бачарова, Л. Ляўковіч, добрыя — В. Василенка, В. Машэра, Л. Туміловіч і іншыя.

НА ЗДЫМКУ: Н. А. ГУСАКОВА і Ю. І. ДРАГУН прымаюць уступны экзамен па гісторыі.

Фота І. АСКІРКІ.

ВЫКЛАДЧЫК—МАШЫНА—СТУДЭНТ

З кожным годам павялічваецца лік студэнтаў у вну нашай краіны. Няспынна расце аб'ём навуковых ведаў, неабходных для сучаснага спецыяліста. Нягледзячы на гэта, у сферы навучання, як ні ў якой іншай галіне грамадскай вытворчасці, мала выкарыстоўваюцца дасягненні сучаснай навукі і тэхнікі.

Праца з вялікай аудыторыяй не дазваляе лектару рабіць неадкладны кантроль за засваеннем выкладаемага матэрыялу, улічваць асаблівасці кожнага навучэнца, адмовіцца ад арыентацыі курса на «сярэднестатыстычнага» слухача.

Пры правядзенні практычных заняткаў і кантрольных работ з групай у 20—25 чалавек таксама цяжка забяспечыць індывідуальны падыход да кожнага, высветліць яго веды, прымусіць яго працаваць з максімальнай аддачай.

Пералічаныя недахопы групавога метаду навучання могуць быць ліквідаваны толькі з прымяненнем навейшых тэхнічных сродкаў, якія, не замяняючы выкладчыка, дазваляюць індывідуалізаваць працэс навучання і ўзмацніць адваротную сувязь паміж настаўнікам і вучнем.

У нашай краіне і за мяжой усё большае прымяненне знаходзяць навучаючыя машыны індывідуальнага выкарыстання. Гэтыя машыны дазваляюць кіраваць па нескладанай праграме працай навучэнца з вучэбным матэрыялам і кантраляваць ступень засваення гэтага матэрыялу.

Значна большыя магчымасці адкрывае прымяненне электронных вылічальных машын (ЭВМ) у працэсе навучання. Вялікая ёмкасць памяці сучасных ЭВМ, высокае хуткадзеянне, неабмежаваныя лагічныя магчымасці дазваляюць на базе адной ЭВМ наладжваць навучаючыя комплексы на дзесяткі і сотні навучэнцаў.

ЭВМ даюць магчымасць прымяняць даволі складаныя навучаючыя праграмы адаптаванага тыпу, накопліваць статыстычны матэрыял па кожнаму навучэнцу, апрацоўваць яго і паляпшаць алгарытмы навучання.

У нашым універсітэце вядзецца вялікая работа па прымяненню тэхнічных сродкаў у працэсе навучання. З 1964 года працуе лабараторыя малых навучаючых машын, якая мае клас, што складаецца з машын «Ластаўка» і «Мінчанка».

З дапамогай машын «Ластаўка» праводзіліся кантрольныя работы па замежнай мове, семінары, залікі. Асабліва эфектыўна яны выкарыстоўваюцца кафедрамі педагогікі і псіхалогіі, электронных матэматычных машын, гісторыі БССР і геаграфічным факультэтам.

Выкладчыкам Э. М. Загарульскім (кафедра гісторыі БССР) распрацавана методыка правядзення кантрольных работ па курсу «Археалогія». Выкананне гэтых работ на машынах «Ластаўка» пасля вывучэння кожнай тэмы дало вялікі станоўчы эфект на зімовай экзаменацыйнай сесіі.

Шырока выкарыстоўваюцца кантралюючыя машыны кафедрай фізічнай геаграфіі краін свету (выкладчык В. А. Жучкевіч).

Кантроль засваення лекцыйнага матэрыялу з дапамогай машын асабліва карысны перад лабараторнымі работамі і залікамі.

Навучаючыя машыны «Мінчанка» выкарыстоўваюцца студэнтамі для самастойнай работы з вучэбным матэрыялам. Машына працуе па разгалінаванай праграме, у якой кожнае наступнае заданне навучэнцу залежыць ад таго, як выкананы папярэднія.

Такая прыстасаванасць, адаптацыя машыны да навучэнца дазваляе выкарыстоўваць яе не толькі для кантролю, але і для навучання.

Кафедра электронных матэматычных машын пастаянна праводзіць на машынах «Мінчанка» практычныя заняткі па курсу праграміравання (навучанне аўтакоду «Інжынер»). Магчыма прымяненне гэтых машын і для навучання некаторым раздзелам матэматыкі, фізікі і іншых навук.

Паспяховае прымяненне гэтых машын у большай ступені залежыць ад выкладчыкаў, якія павінны дакладна праграміраваць вучэбны матэрыял і удасканальваць методыку навучання, абапіраючыся на вопыт работы са студэнтамі ў класах праграміраванага навучання.

З верасня 1967 года ў лабараторыі пры кафедры электронных матэматычных машын вядзецца распрацоўка многапультавай сістэмы. Яна дазволіць дыстанцыйна падключыць да ЭВМ да 64 пультаў і сумясціць адначасовую работу ўсіх дыстанцыйных пультаў з рашэннем асноўнай задачы, зададзенай з цэнтральнага пульта ЭВМ.

Частка пультаў (шаснаццаць) прадназначана для дыстанцыйнага рашэння формульных задач і задач апрацоўкі дадзеных. Такімі пультамі прадугледжваецца забяспечыць кафедры, якія выконваюць вялікі аб'ём вылічальных работ. Астатнія пульты (сорак восем) аб'ядноўваюцца ў эксперыментальныя класы і праз апаратуру перадачы дадзеных падключаюцца да ЭВМ.

У цяперашні час распрацавана і рыхтуецца асноўная частка сістэмы—канструкцыя спражэння з ЭВМ— і канал пультаў для вылічальных работ. Наперадзе вялікая праца па стварэнню спецыяльных пультаў для навучання і апаратуры сувязі класаў з ЭВМ.

Многа сіл аддаюць распрацоўцы сістэмы інжынеры В. Ленько, В. Шумляеў, І. Шэўчук, В. Беганскі, А. Хапалюк. Вялікую падтрымку нашай лабараторыі аказвае вылічальны цэнтр універсітэта (кіраўнік—дацэнт А. М. Аранскі).

Распрацоўваемая сістэма будзе адной з першых у краіне. Поспех укаранення сістэмы залежыць, у першую чаргу, ад таго, наколькі здавальняючым будзе яе матэматычнае забеспячэнне.

Усе кафдры, зацікаўленыя ў атрыманні пультаў для вылічальных работ, павінны аказаць нам дапамогу ў гэтай важнай справе.

З удзячнасцю будуць разгледжаны таксама прапановы па арганізацыі класаў праграміраванага навучання і па пастаноўцы першых эксперыментаў у гэтых класах.

М. ПАСНОЎ,
дацэнт,
Е. КАНАВАЛАЎ,
А. ШУМЛЯЕВА,
інжынеры.

РЫХТУЕМСЯ ДА СВЯТА ПЕСНІ

Традыцыйнымі становяцца міжрэспубліканскія студэнцкія святы песні. Пакуль што яны лічацца ўласнасцю нашых суседзяў — прыбалтыйскіх рэспублік, але ёсць думка правесці наступнае такое свята ў Беларусі. Святы песні ўжо праводзіліся ў Рызе і Тарту. Сёлета яно зробіць крок на поўдзень, у горад Вільнюс, і пачнецца з 4 ліпеня.

Калектыў мастацкай самадзейнасці універсітэта быў актыўным удзельнікам усіх гэтых цікавых і хвалюючых студэнцкіх спатканняў, цяпер ён напружана і старанна рыхтуецца да новай сустрэчы ў літоўскай сталіцы. Нашы танцоры разам з танцавальнымі калектывамі Інстытута народнай гаспадаркі, Беларускага палітэхнічнага інстытута рыхтуюць сумесную праграму.

У бліжэйшы час пачнуцца рэпетыцыі трох харавых калектываў: народнай харавой капэлы універсітэта і хораў кансерваторыі і медыцынскага інстытута, якія будуць выступаць як зводны хор Беларускай рэспублікі.

Народны аркестр народных інструментаў рыхтуе самастойную канцэртную праграму. Акрамя гэтага, ён будзе акампанаваць зводнаму танцавальнаму калектыву Беларусі.

У асноўным калектыў мастацкай самадзейнасці паспяхова рыхтуецца да свята, нават нягледзячы на гарачую пару сесіі. Адзіным слабым звяном з'яўляецца народная харавая капэла: яе члены нездавальняюча наведваюць рэпетыцыі. Асабліва гэта датычыцца студэнтаў матэматычнага, хімічнага і гістарычнага факультэтаў. Такія ўдзельнікі, як Літвінаў, Савасц'ян, Заастрожны, з'яўляюцца даволі рэдкімі гасцямі на рэпетыцыях. Камітэт камсамола і праўленне клуба звяртаюцца да свядомасці такіх студэнтаў і спадзяюцца, што ў хуткім часе яны зразумеюць ролю мерапрыемства, якое праводзіцца ў юбілейным годзе.

У свяце песні прымуць удзел Літоўская, Латвійская, Эстонская, Кіргізская, Украінская, Малдаўская, Беларуская рэспублікі і Расійская Федэрацыя. Канцэрты будуць трансліравацца па тэлебачанню і не толькі ў рэспубліцы і Саюзе, але і за мяжу.

В. ЛІТВІНКА,
старшыня праўлення студэнцкага клуба.

Перад сустрэчай з экзаменатарам (злева); а як там справы за дзвярыма? Разам лягчэй вырашыць любое пытанне.
Фота І. АСКІРКІ.

ДЗЯКУЙ ТАБЕ, САВЕЦКІ НАРОД!

ГЕРАІЗМ— ТЭМА САЧЫНЕННЯЎ

У канцы навучальнага года выкладчыкі кафедры рускай мовы правялі конкурс сярод замежных студэнтаў асноўных факультэтаў на тэму гераізма савецкага народа. Змест кожнага сачынення паказвае, што студэнты шмат чаго ведаюць аб нашай краіне, аб вялікім савецкім народзе, яго велічных подзвігах у гады вайны і на фронце мірнага будаўніцтва. Вялікае ўражанне на замежных студэнтаў зрабілі экскурсіі ў Брэсцкую крэпасць-герой і Дзяржаўны музей Вялікай Айчыннай вайны, кінафільмы. Нейкі налёт нацыянальнага каларыту, пяшчотнай дзявочай душэўнасці адчуваецца ў сачыненні в'етнамскай студэнткі I курса фізфака Ле Тхі Оань, якая займаецца ў групе выкладчыка кафедры рускай мовы Анны Францаўны Гусак. Кожны замежны студэнт па-свойму раскрывае тэму, па-свойму выказвае свае пачуцці і адносіны да нашай рэчаіснасці, дзеліцца сваімі ўражаннямі аб пачутым ці ўбачаным ў нашай краіне. Часам замежным сябрам не хапае патрэбных слоў, каб больш трапна выказаць свае думкі — руская мова надзвычай вялікая, багатая, і не адразу авалодаеш усім яе багаццем, эмацыянальным харастком, сілай выразнасці кожнага слова. Але ўсе студэнты сыходзяцца ў галоўным — гераізм савецкіх людзей мае выключнае значэнне, бо ён вырашыў лёс не толькі нашай краіны. Бяспрыкладныя подзвігі савецкіх людзей натхняюць сёння многія народы на барацьбу за сваё нацыянальнае разняволенне, за мір, дэмакратыю і сацыяльны прагрэс.

Сёння мы друкуем два сачыненні аб гераізме савецкага народа студэнтаў першага курса фізфака нашага іniверсітэта з групы старшага выкладчыка кафедры рускай мовы Аляксандры Віктараўны Куцэнка в'етнамца Хо Нгок Чонга і афганца Абдула Гафура Султані.

ПІСЬМО З В'ЕТНАМА

Мне пісьмо! Я вельмі ўзрадаваўся. Яно было ад маёй сяброўкі-студэнткі з В'етнама. Я з задавальненнем пачаў чытаць. Кожнае пісьмо з Радзімы прыносіць мне апошнія навіны.

Мая сяброўка вучыцца ў педагагічным інстытуце на літаратурным факультэце. Вось што яна расказала.

«Сёння нядзеля. Сонца толькі што выплыла з-за далёкіх гор, яно пасылае на зямлю першыя свае прамені. Вее цёплы приемны вецер. Неба блакітнае і светлае. Пяюць птушкі. Так пачынаецца вясенняя раніца!

А цяпер я раскажу табе, як я жыву і вучуся. Аднойчы вечарам я была ў садзе, палівала агародніну. Раптам у небе з'явіліся амерыканскія самалёты. Я толькі паспела спусціцца ў сховішча, як шарыкавыя бомбы ўпалі на сад і ўсё знішчылі. Але вось два самалёты загарэліся і ўпалі на зямлю. Іх збілі мясцовыя зенітныя брыгады. Амерыканскія захопнікі заплацілі жыццём за сваё варварства. І хоць бамбардыроўкі часта перашкаджаюць нам, мы добра вучымся. Кожны дзень мы не толькі рыхтуемся да заняткаў, але і авалодваем ваеннай справай. У нас ёсць зенітныя атрады, узброеныя магутнай тэхнікай. Яны паспяхова змагаюцца з амерыканскімі агрэсарамі. У гэтым навучальным годзе мы былі цэлы месяц на ваенных трэніроўках і многаму навучыліся. Часта да нас прыязджаюць госці. Яны расказваюць аб падзеях у свеце, апошніх навінах. Па-бацькоўску клапоціцца аб нас урад, ён дае нам усё неабходнае для вучобы: стыпендыі, кнігі, прадукты. І мы стараемся аддзякаваць за гэтыя клопаты выдатнай вучобай, спаборнічаючы адзін з другім. Святы мы праводзілі вельмі весела са сваімі сябрамі і роднымі.

А як ты жывеш у братняй краіне? Як вучышся? Напішы. Я чакаю.

Твая сяброўка».

Як жа я вучуся? Ва універсітэце я пастаянна адчуваю гарачыя клопаты ўсіх выкладчыкаў і савецкіх сяброў. Я ездзіў на інтэрнацыянальныя вечары, на экскурсіі на заводы і ў школы. Я быў на камвольным камбінаце, на трактарным заводзе, пазнаёміўся з рабочымі і работніцамі. Пабываў у школе-інтэрнаце, у Палацы піянераў. Гэтыя экскурсіі пакінулі ў мяне вялікае ўражанне. Там, дзе я бываў, мяне сустракалі па-брацку. Увесь савецкі народ садзейнічае в'етнамскаму народу ў барацьбе супраць амерыканскіх агрэсараў.

Я дзякую ўвесь савецкі народ за дапамогу в'етнамскаму народу. Вялікае дзякуй усім выкладчыкам, якія добра дапамагаюць нам у вучобе і жыцці.

НГУЕН ДЫК ХЬЕН,
студэнт падрыхтоўчага факультэта.

Наталля Міхайлаўна Кантроўская — удзельніца абароны Брэсцкай крэпасці — сярод в'етнамскіх студэнтаў падрыхтоўчага факультэта ў цытадэлі.

Фота Я. Данілава.

КРЭПАСЦЬ З ЛЕГЕНДЫ

Сапраўды, вельмі цікава, калі мара чалавека збываецца, і ён знаходзіцца як у сне.

Я ўпершыню пачуў аб Брэсце і яго абаронцах яшчэ дома ў Афганістане. Тады я думаў, што такія крэпасці існуюць толькі ў раманах і легендах. «Чаму ж моцная гітлераўская армія, добра ўзброеная і навучаная, так доўга не магла захапіць крэпасць?»—пытаў я ў самога сябе.

Але калі я ўбачыў крэпасць і аднаго з яе абаронцаў, я зразумеў, што гераізм савецкіх людзей яшчэ вышэй, чым я думаў.

Мы паехалі ў Брэст на аўтобусе. У дарозе мы спявалі, жартавалі, смяяліся, глядзелі ў акно, захапляліся зялёнымі палямі Беларусі. Было так прыгожа, што мне здалося: зямля не чорная, а зялёная. Вечарам мы прыехалі ў Брэст і размясціліся ў інтэрнаце інжынерна-будаўнічага інстытута. Чамусьці мне хацелася, каб хутчэй прайшла ноч, каб хутчэй убачыць легендарную крэпасць. Раніцай, калі я ўстаў, на вуліцы быў густы туман, навокал нічога не было відаць. Нягледзячы на тое, што можна было заблудзіцца, я пайшоў гуляць па гэтым горадзе.

Знік туман, і раптам я ўбачыў чыстае блакітнае неба і пачуў спевы птушак. Пастаяўшы на месце, я пайшоў па вуліцы і ўпершыню сустрэў жыхара гэтага горада. Гэта быў стары гадоў 70. Мы прывіталіся, ён палічыў мяне за ўзбека і спытаў: «Ну, як Узбекістан?»—Я адказаў: «Прыгожы». «А з якога ж горада, з Ташкента?»—распытваў ён далей. Я не хацеў больш хлусіць і адказаў, што я іншаземец. Стары даў руку і сказаў: «Калі б усе людзі розных краін сустракаліся так, як мы, з усмешкай і жартамі, было б вельмі добра».

Мы доўга размаўлялі з ім, ён расказаў мне многа цікавага. Пасля я пайшоў у інтэрнат, і потым разам з сябрамі мы паехалі ў Брэсцкую крэпасць.

Прыгожае зялёнае месца, блакітнае сонечнае неба, рака, якая цячэ праз крэпасць,—усё гэта ўяўлялася жывой карцінай, створанай добрым мастаком.

Пасля мы пайшлі ў музей, дзе знаходзяцца каштоўнейшыя дакументы вайны, якія сведчаць аб гераізме савецкіх людзей. У музеі экскурсавод пазнаёміў нас з крэпасцю і яе героямі. Сярод нас знаходзіцца абаронца крэпасці, ён расказаў нам пра сваіх сяброў, з якімі ваяваў і якія аддалі жыццё за шчасце свайго народа.

Потым мы пайшлі ў заходнюю частку крэпасці. Тут мы ўбачылі яе разбураныя падвалы. Я жыва ўявіў сабе тое, што было тут у час вайны. На сценах захаваліся надпісы. «Памром, але не здадзімся». Людзі даказалі, што волю і імкненне да свабоды не можа знішчыць ніякая зброя, ніякі агонь.

У час экскурсіі мы пабывалі ў лесе, агледзелі месца, дзе фашысты забілі некалькі соцен мірных людзей. Пасля такой экскурсіі думаеш: «Як было б добра, калі б на ўсёй зямлі быў мір, і людзі заўсёды сустракалі адзін другога з радаснымі ўсмешкамі і цёплымі словамі».

АБДУЛ ГАФУР СУЛТАНІ.

БЕССМЯРОТНЫ ПРЫКЛАД

Гераізм савецкага народа... Гэта цікавая тэма, але нялёгка яе раскрыць у невялікім сачыненні. Чаму? Ды таму, што гэты гераізм нараджаўся ў барацьбе мужнага савецкага народа за новае жыццё, у барацьбе за захаванне заваёў новага сацыялістычнага ладу.

Яшчэ ў паўднёва-в'етнамскіх джунглях мне давялося чуць пра дзяўчыну Зою, якая загінула смерцю героя ў барацьбе за вызваленне Савецкай Радзімы. Але Зоя ніколі не загіне — яе імя у сэрцы кожнага савецкага чалавека, у думках народа, які любіць свабоду і незалежнасць. Памяць аб ёй шануе і в'етнамскі народ. Я памятаю, як аднойчы вечарам пад адкрытым небам у джунглях мы, партызаны Паўднёвага В'етнама, гаварылі пра яе подзвіг, пра яе жыццё. І на наступны дзень мы пайшлі ў бой нібы з новымі сіламі. Зоя Касмадзям'янская — цудоўны прыклад для партызан В'етнама. Яна жыве і разам з намі.

Кажуць., што музей — гэта вялікая люстра, у якім можна ўбачыць гісторыю ўсёй краіны або асобны перыяд гісторыі аднаго народа. Хто хоча даведацца аб мінулым аднаго народа, той павінен наведаць гістарычны музей гэтага народа. Вось чаму я з радасцю наведаў Музей гісторыі Айчыннай вайны БССР. Мне гэтага даўно хацелася. Будынак-музей — вялікі і сучасны, створаны беларускімі архітэктарамі і будаўнікамі. Тут я пазнаёміўся з гісторыяй Беларусі, пазнаў многа цікавага аб рэспубліцы, яе народзе, зразумеў, як жылі савецкія людзі да вайны. Даведаўся я, што ў той жа час, калі свабодна і мірна жылі народы СССР, у фашысцкай Германіі гітлераўцы рыхтаваліся да нападу на Савецкі Саюз і іншыя краіны.

Жыццё беларускага народа ў час акупацыі гітлераўцамі было вельмі цяжкім. Пакутавалі жанчыны, дзеці, старыя. Але ўвесь беларускі народ, як і ўсе савецкія людзі, падняўся на абарону сацыялістычнай краіны. Усе згуртоўваліся вакол Камуністычнай партыі і пад яе кіраўніцтвам змагаліся за вызваленне Радзімы. Кожны савецкі грамадзянін быў воінам. Нягледзячы на тое, што ў гітлераўцаў было многа зброі, сучасная тэхніка, вораг быў пераможаны.

Савецкая ўлада выхавала ў савецкіх людзей вялікую і гарачую любоў да сваёй сацыялістычнай краіны. Людзі ведалі цану свабоднага жыцця і таму не хацелі жыць у рабстве нават кароткі час. Такі народ нельга перамагчы.

Вялікая Айчынная вайна выявіла вельмі многа герояў. У музеі я даведаўся аб некаторых. Адны з іх загінулі, некаторыя засталіся жывымі. Але загінуўшыя назаўсёды засталіся жывымі ў сэрцах людзей.

Я з зацікаўленасцю знаёміўся з палажэннем у тыле і на фронце гэтай вайны. Усюды савецкія людзі працавалі не ведаючы адпачынку. Заводы і фабрыкі працавалі цэлымі суткамі. «Усё для фронта, усё для перамогі, смерць ворагам!» — усюды можна было прачытаць гэтыя словы. Гітлераўцы цярпелі адно паражэнне за другім.

Экскурсія ў музей аказала на мяне вялікае ўражанне. Я думаю аб сваёй Радзіме, дзе цяпер наш народ змагаецца супраць амерыканскіх захопнікаў, як раней савецкі народ падняўся на абарону сваёй Радзімы. Ён не адзінокі ў сваёй барацьбе, з ім савецкі народ, народы сацыялістычных краін і ўсё прагрэсіўнае чалавецтва. Таму я цвёрда ўпэўнены— мы пераможам!

ХО НГОК ЧОНГ.

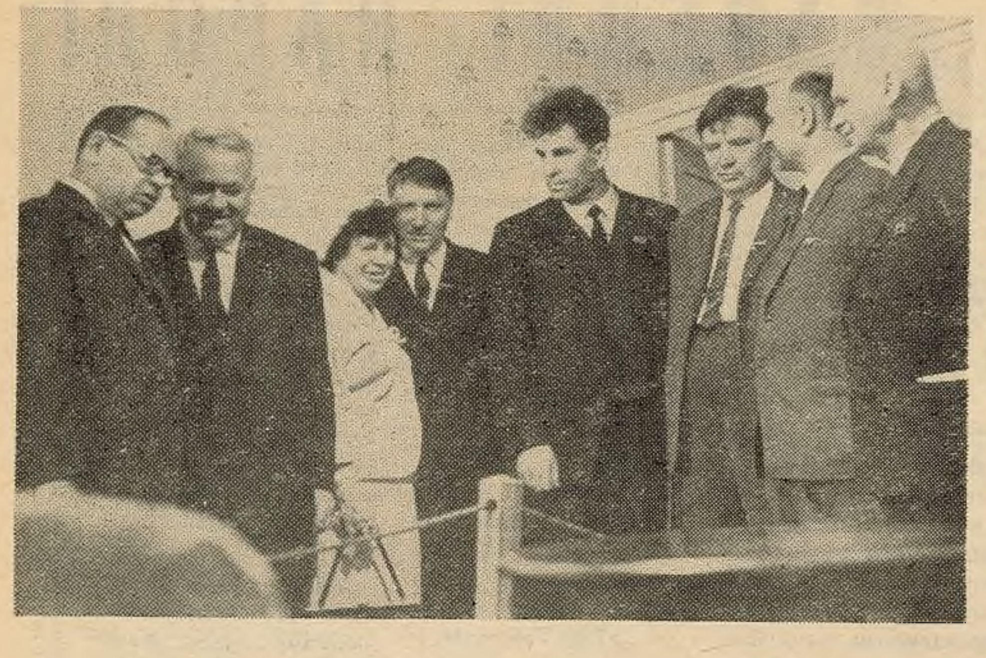

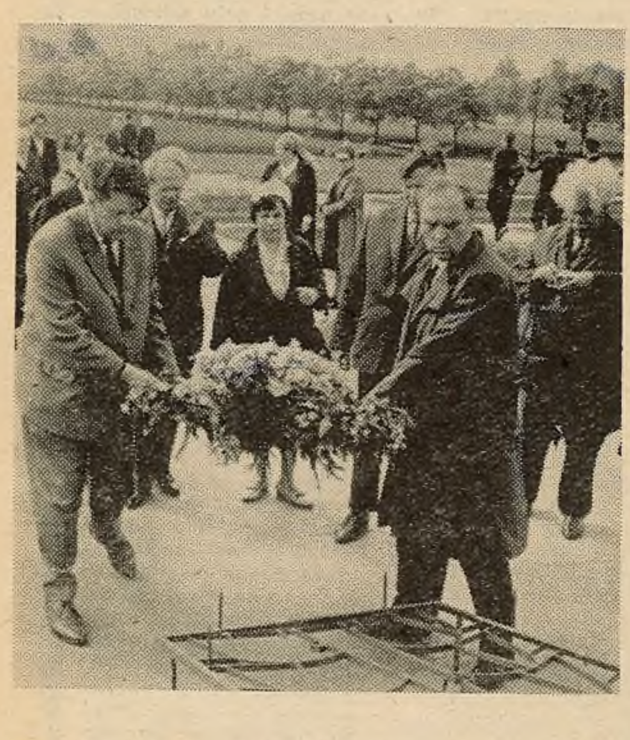

ЛЕНІНГРАДСКІ ТЫДЗЕНЬ

З 4 па 11 чэрвеня г. г. у Ленінградзе праходзіў тыдзень беларускай літаратуры. Горад на Няве, сем дзён прыслухоўваўся да жывога беларускага слова, радаваўся небываламу росквіту брацкай літаратуры. У складзе дэлегацыі беларускіх пісьменнікаў былі і два супрацоўнікі нашага універсітэта, дацэнты кафедры роднай літаратуры Іван Навуменка і Ніл Гілевіч. Прамінуць такі выпадак, не ўзяць інтэрв'ю спецыяльна для «Беларускага універсітэта» — не палічыцца з запатрабаваннямі чытачоў газеты. І вось мы ўжо раніцой 12 чэрвеня набіраем нумар патрэбнага тэлефона...

— Іван Якаўлевіч, якія Вашы ўражанні ад «Ленінградскага тыдня»?

— Уражанні самыя найлепшыя. Нас усюды вельмі цёпла сустракалі: і на Кіраўскім, колішнім Пуцілаўскім заводзе, і на Балтыйскім суднабудаўнічым, і ў Кранштадзе... Мы пабывалі ў Разліве, каля шалаша Леніна, у градцамі — з людзьмі, якія столькі цяжкасцей перанеслі ў ваенны час, з гэтымі ўдзячнымі нашымі слухачамі і чытачамі. Прыемна было даведаць Петрадварцы. Яшчэ да пабыўкі ў Ленінградзе адведалі мясціны, звязаныя з імем Пушкіна, прынялі ўдзел ва ўсесаюзным, ужо можна сказаць, традыцыйным свяце пушкінскай паэзіі.

У Ленінградзе першы раз я быў у ваенным 1944 годзе, калі ваяваў на Карэльскім перашыйку. Тады была вайна за плячыма. Я меў усяго дзевятнаццаць гадоў, і таму зразумела, многае бачылася зусім інакш. Дарэчы, у Выбаргу я пачуў пра вызваленне Мінска ад фашыстаў, гэты дзень мне запомніўся назаўсёды.

— Што Вам запомнілася з паездкі больщ за ўсё?

— Запомнілася літаральна ўсё. Аднак самае незабыўнае ўражанне пакінулі сустрэчы з ленінца, што беларуская літаратура імі цэніцца вельмі высока, творы Купалы, Коласа, Мележа, Брыля, Шамякіна і іншых нашых пісьменнікаў не залежваюцца ні ў бібліятэках, ні ў кнігарнях..

Былі шматлікія сустрэчы з землякамі-беларусамі. Вельмі часта прыгадваліся вядомыя словы Якуба Коласа: «Куды ні трапяць беларусы!..» Надзвычай цёпла сустракалі нас кіраўцы, сярод якіх беларусаў больш за тысячу. У Кранштадзе вітаў нас беларус Адам Раковіч, бачыліся з многімі маракамі-беларусамі. Наогул Колас меў усе падставы напісаць так...

— Што Вы можаце сказаць адносна творчых кантактаў?

— Ва ўсіх паездках нас суправаджалі вядомыя ленінградскія пісьменнікі М. Браун, М. Камісарава, П. Кабзарэўскі, А. Астроўскі і інш. Усе яны—даўнія сябры беларускай літаратуры, таленавітыя перакладчыкі многіх нашых твораў на рускую мову. Вось і цяпер, да тыдня, выйшлі ў Ленінградзе «Белорусские рассказы». У кнігу ўвайшлі і мае два апавяданні. Рыхтуюцца да друку «Белорусские повести». Думаю, што асабістыя знаёмствы, творчыя сувязі дадуць у будучым яшчэ большы плён.

Наступная гутарка — з Нілам Гілевічам. І зноў жа першае пытанне — традыцыйнае, пра ўражанні.

— Іх надзвычай шмат, — гаворыць Ніл Сямёнавіч. — Дастаткова сказаць, што ў Ленінградзе я быў упершыню. Склалася так, што я скалясіў, бадай, усю краіну, ездзіў нават па Далёкім Усходзе, неаднойчы бываў за мяжой, а вось у Ленінград трапіў у першы раз. Ці ж можа калі забыцца наведанне Смольнага!

У Петрадварцы ў наш гонар адкрылі фантаны. Яны заіскрыліся на сонцы, запеніліся—які гэта цуд! Я не перабольшу, калі скажу: да смерці не забуду той хвіліны, калі ступілі мы на Піскароўскія могілкі, дзе спачываюць шэсцьсот тысяч ленінградцаў. Надзвычай выразна адчулася ў той момант асаблівая блізкасць беларусаў і ленінградцаў — у той трагедыі, якую перажылі яны. Мы, беларусы, вельмі добра разумеем ленінградцаў: два з паловай мільёны беларусаў, кожны чацвёрты чалавек, не вярнуўся з вайны.

— Ці былі ў Вас якія-небудзь нечаканыя сустрэчы ў час паездкі?

— Першая нечаканасць, радасная нечаканасць, напаткала мяне ў першы ж ленінградскі дзень. Да мяне падышоў дырэктар Ленінградскага аддзялення выдавецтва «Советский писатель». Аказалася, што мой зборнік паэзіі на рускай мове выйдзе ў будучым годзе ў Ленінградзе.

Другой прыемнай нечаканасцю была сустрэча з маракамі. Я першы раз быў на караблі некалькі гадоў таму назад, калі ён знаходзіўся ў Балтыйску. Вы ж ведаеце, як прыемна бывае сустрэцца з добрымі старымі знаёмымі.

На ўсіх сустрэчах ленінградскія калегі чыталі пераклады некаторых нашых твораў на рускую мову, свае вершы пра Беларусь. Мы ж заўсёды чыталі вершы па-беларуску. Трэба сказаць, што нас выдатна ўсюды разумелі і без перакладчыкаў. Спачатку гэта магло здацца таксама нечаканасцю. А падумаўшы, ці ж такая тут нечаканасць? «Белорусская мова русской речи родная сестра»,—як сказаў ленінградскі паэт Б. Кежун. Апрача таго, у Ленінградзе, кажуць, жыве каля трохсот тысяч беларусаў. І не дзіўна, што адзін наш таварыш пажартаваў пры сустрэчы з ленінградцамі: «Тут, у Ленінградзе, нас часам лепш разумеюць, чым у Мінску».

— Ці напісаліся ў Вас вершы пра Ленінград, пра ленінградскія сустрэчы?

— Я не належу да тых паэтаў, што тут жа, п? гарачых слядах пішуць свае дарожныя вершы. Трэба, каб уражанні адстаяліся. А тое, што такія вершы напішуцца, я не сумняваюся.

— Ніл Сямёнавіч, хацелася б, каб наша газета першай змясціла Вашы «ленінградскія» вершы.

— Абяцаю перадаць іх у «Беларускі універсітэт», як толькі напішу.

Гутарку правёў
Вячаслаў РАГОЙША.

НА ЗДЫМКАХ: дэлегацыя беларускіх пісьменнікаў у Пакоі-музеі У. І Леніна ў Смольным; на Пескароўскім могільніку; Ніл Сямёнавіч Гілевіч дорыць памятны значок аднаму з рабочых Металічнага завода турбагенератараў.

ПЕРАД ДАЛЁКАЙ ДАРОГАЙ

Калі пісаліся гэтыя радкі, роўна дзесяць дзён заставалася да адпраўлення першага студэнцкага эшалона. Месца назначэння — Цаліна-68, а дакладней, Уральская вобласць.

У радах цаліннікаў гэтыя апошнія дні гарачыя — горача з усіх бакоў. Трэба заканчваць сесію і паспець хоць крыху захапіць беларускага сонца для прафілактыкі, інакш няўмольнае стэпавае сонца «спячэ скуру». Штабісты заняты сваімі арганізацыйнымі справамі. Беларускі цалінны атрад павінен быць сёлета на вышыні: набліжаецца 50-годдзе ВЛКСМ, 50-годдзе нашай рэспублікі і Кампартыі Беларусі. А нашы казахскія сябры рыхтуюцца сустрэць 50-ю гадавіну нараджэння казахскай рэспублікі.

У дзесяты раз паедуць на ўсход студэнцкія эшалоны і не толькі на ўсход, цяпер ужо 276 тысяч юнакоў і дзяўчат прымуць удзел у працоўным семестры ва ўсіх кутках нашай краіны.

Аб студэнцкай цаліне пісалі нямала, і яна заслугоўвае гэтага. Не толькі рамантыка прыцягвае сюды моладзь, але і вялікае пачуццё адказнасці за справы свайго пакалення, вялікае жаданне ствараць добрыя справы на карысць свайму народу, нашай цудоўнай Радзіме.

Велічны казахстанскі стэп, дзе адлегласць вымяраецца дзесяткамі і сотнямі кіламетраў. Незвычайна прыгожае начное неба над стэпам. Але ёсць яшчэ і саракаградусная спякота, цвёрдая, як камень, зямля, у якой патрэбна рыць траншэі і рабіць выдатны саман. Саман, не ў меру акрэплены салёным потам. Чалавек тут як на далоні, і адразу відаць, на што ён здольны. Вытрымліваюць не усе, а калі ужо хлопцы едуць сюды не упершыню, гэта значыць, што яны вераць у святое пачуццё таварысцнасці, у вялікую сілу прынцыпа «Адзін за ўсіх, усе за аднаго». Яны загартоўваюць свой характар.

У які раз ужо я прагля̀даю спісы свайго атрада. У ім 65 байцоў — лічба нават па цалінных маштабах унушальная. Тут і знаёмыя імёны: Сяргей Жвавы, Валера Луцкін, Толя Мінько, Саша Пятрэнка, Грыша Ціманoвіч, Ваня Гурын, Саша Акімаў і іншыя, якія пакінулі добрую памяць аб сабе у саўгасе «Першамайскі» і слаўна папрацавалі у саўгасе імя Курмангазы: Саша Кульша, Эдзік Доўнар, Валера Малочка, Лёня Гpаковіч. Ёсць і навічкі, тыя, хто ўпершыню збіраецца адкрыць для сябе планету цаліну. І 12 дзяўчат (дзякуй богу да 13, здаецца, не дацягне), якія адчуваюць сябе імянінніцамі паколькі чаго граха таіць, ім даводзіцца пераадольваць значна большыя перашкоды, каб заняць свае месцы «пад сонцам». Даўно ўжо фізфак не збіраў такі атрад. Але, як гавораць, многа дадзена —многа і пытаць будуць. Гэта не жарты засвоіць 135 тысяч рублёў капіталаўкладанняў і ўзвесці, у прыватнасці, такі сур'ёзны аб'ект, як двухпавярховую школу-інтэрнат. Ды і іншыя аб'екты запатрабуюць ад фізікаў многа ўмення, напорыстасці і старання. І будзе яшчэ адна будоўля, вельмі важная і адказная для нас. Вельмі ж ужо хочуць дзеці з Першамайскага мець свой спартыўны зал, і мы пастараемся прынесці ім радасць перад святам сваёй рэспублікі.

Але, відаць, сёлетнім цаліннікам давядзецца не толькі працаваць. У канцы мая нам з Генадзем Дабраедавым — камандзірам раённага атрада, старым «цалінным воўкам» — давялося пабываць у Казахстане. Палі выглядаюць цудоўна, павінен быць добры ўраджай; зразумела: мы павінны дапамагчы сабраць яго. Адным словам, работы хопіць, і тым большая адказнасць і большыя паўнамоцтвы ўскладаюцца на нас.

Праз некалькі дзён загрукочуць па рэльсах калёсы нашага цягніка, які павязе ўдзельнікаў студэнцкай цаліны-68...

Ну што ж, у добры шлях, сябры!

В. САЛАЎЁЎ,
камандзір цаліннага
СБА «Праметэй».

Л. В. ШАШКОЎ

16 чэрвеня на 71-ым годзе жыцця памёр вядомы педагог рэспублікі, адзін са старэйшых выхаванцаў студэнцкай моладзі, дацэнт універсітэта, кандыдат педагагічных навук Лука Васільевіч ШАШКОЎ.

Нарадзіўся Л. В. Шашкоў 15 кастрычніка 1897 года ў сям'і селяніна ў вёсцы Серціслаўль, Шклоўскага раёна, Магілёўскай вобласці. З 1918 года на працягу 50 год Лука Васільевіч аддаваў свае веды справе народнай асветы. Свой доўгі і нялёгкі шлях Л. В. Шашкоў пачаў у 1918—1919 навучальным годзе з пасады настаўніка Гарадзішчанскай пачатковай школы. У перыяд з 1922 па 1926 год Л. В. Шашкоў вучыўся ў Белдзяржуніверсітэце, а з 1937 года працаваў у ім у якасці выкладчыка педагогікі, дэканам філалагічнага і гістарычнага факультэтаў, загадчыкам кафедры педагогікі і псіхалогіі.

Светлая памяць аб Луку Васільевічу Шашкову будзе жыць у нашых сэрцах.

Калектыў кафедры
педагогікі і псіхалогіі.

ДАРАГІЯ СЯБРЫ!

Сёння мы развітваемся з вамі да верасня. Час канікул рэдакцыя прысвеціць збору і падрыхтоўцы матэрыялаў для будучых нумароў газеты. А каб яны былі цікавымі, змястоўнымі, мнагатэмнымі і мнагапланавымі, мы запрашаем вас уключыцца ў гэтую работу. Летам вы пабываеце ў цікавых падарожжах, наведаеце запаветныя мясціны Беларусі і іншых рэспублік і, магчыма, замежных краін, прымеце ўдзел у навуковых канферэнцыях, адправіцеся ў экспедыцыі, на цалінныя і беларускія будоўлі. Багацейшы матэрыял дадуць вучэбныя і вытворчыя практыкі.

Лета падрыхтавала кожнаму многа ўражанняў і адкрыццяў, і мы просім падзяліцца імі з газетай. Будзем рады атрымаць ад вас заметкі і дзённікі, апавяданні і вершы, малюнкі, фотаздымкі, рэцэнзіі на навуковыя працы і мастацкія творы. З дапамогай газеты вы зможаце абмяняцца думкамі з калегамі і расказаць аб сваіх захапленнях.

Мы спадзяёмся, што нашы сувязі ў новым навучальным годзе будуць мацнейшымі. Чакаем вашых матэрыялаў.

Наш адрас: Мінск, універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, п. 106.

Рэдакцыя газеты.

Адказны рэдактар М. ІОСЬКА.

АТ 01263 Зак. 931. Адрас рэдакцыі: Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, п. 106. Тэлефон № Б-2-07-19. Друкарня выдавецтва «Звязда»